

**RTU studiju kurss "Pirmā palīdzība un higiēna ražošanā"**

0R000 Rēzeknes akadēmija

**Vispārējā informācija**

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kods                                                | RA0312                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Nosaukums                                           | Pirmā palīdzība un higiēna ražošanā                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
| Studiju kursa statuss programmā                     | Obligātais/Ierobežotās izvēles                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| Atbildīgais mācītspēks                              | Rasma Tretjakova - Doktors, Asociētais profesors                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Apjoms daļās un kredītpunktos                       | 1 daļa, 2.0 kredītpunkti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| Studiju kursa īstenošanas valodas                   | LV                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Anotācija                                           | Kurss sniedz zināšanas par pirmās medicīniskās palīdzības sniegšanas pamatprincipiem un higiēnu ražošanas uzņēmumos. Kursā noslēgumā studējošie spēš sniegt pirmo medicīnisko palīdzību traumām un citu dzīvībai bīstamu situāciju gadījumā pirms ārsta ierašanās, pielietojot kursā apgūtās zināšanas un iemaņas, zinās kā ievērot higiēnas normas ražošanā.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs | <p>Kursa mērķis:<br/>Apgūt zināšanas, prasmes un attīsta kompetenci sniegt pirmo medicīnisko palīdzību pēkšņas saslimšanas, traumām un citu dzīvībai bīstamu situāciju gadījumā, kā arī spēst ievērot higiēnas un drošības prasības ražošanas vidē, rūpējoties par savu un apkārtnes veselību.</p> <p>Uzdevumi:<br/>1. Zina un piemēro higiēnas normas un drošības prasības ražošanas uzņēmumā, lai nodrošinātu drošu darba vidi.<br/>2. Spēj atpazīt stresa situācijas un pielieto efektīvas stresa pārvaldīšanas metodes, uzlabojot komunikāciju un sadarbību darba kolektīvā un ekstremālā situācijā.<br/>3. Prot sniegt pirmo palīdzību un operatīvi rīkoties nelaimes gadījuma vietā līdz profesionālās palīdzības saņemšanai.<br/>4. Spēj sniegt pirmo medicīnisko palīdzību traumām, pēkšņu saslimšanu un dzīvībai bīstamu situāciju gadījumā, balstoties uz atbilstošiem algoritmiem un rīcības protokoliem.<br/>5. Ievēro profesionālās ētikas un uzvedības normas, veidojot atbildīgu, cienpilnu un sadarbībā balstītu darba vidi.</p>                                            |
| Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi     | <p>Studiju kursa apguves ietvaros studentiem paredzēts patstāvīgais darbs, kas tiek veikts ārpus kontaktstundām un ietver sekojošas aktivitātes:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Studiju literatūras un normatīvo aktu izpēti un analīzi par pirmās palīdzības sniegšanu un higiēnas normām ražošanā;</li> <li>- Gatavošanās pārbaudes darbiem un ieskaitei, apgūstot teorētiskos jautājumus un darbības algoritmus neatliekamās situācijās;</li> <li>- Individuālo uzdevumu izpilde, piemēram, situāciju analīze vai atbilde uz jautājumiem uz tematiskajiem jautājumiem;</li> <li>- Higiēnas riska faktoru identificēšana un to novēršanas pasākumu izvērtēšana konkrētās ražošanas situācijās;</li> <li>- Ētikas normu un profesionālās rīcības analīze, izstrādājot īsus aprakstus vai refleksijas uzdevumus par iespējamām ētiskām dilemmām darba vidē;</li> </ul> <p>Patstāvīgais darbs tiek organizēts kā sistemātiska studiju materiālu apguve un refleksija, kas papildina kontaktstundās iegūtās zināšanas un attīsta spēju tās pielietot praktiskās situācijās.</p> |
| Literatūra                                          | <p>1. Darba aizsardzības likums. <a href="https://likumi.lv/ta/id/26020-darba-aizsardzibas-likums">https://likumi.lv/ta/id/26020-darba-aizsardzibas-likums</a></p> <p>2. European Resuscitation Council (ERC) (2021). European First Aid Guidelines. Pieejams tiešsaistē: <a href="https://erc.edu">https://erc.edu</a></p> <p>3. Latvijas Sarkanā Krusta apmācību centrs (2022). Pirmās palīdzības rokasgrāmata. Rīga: LSK.</p> <p>4. Neatliekamās medicīniskās palīdzības dienests (NMPD). Kā palīdzēt cietušajam? <a href="https://www.nmpd.gov.lv/">https://www.nmpd.gov.lv/</a></p> <p>5. Valsts darba inspekcija (VDI). <a href="https://www.vdi.gov.lv/lv/jaunums/darba-drosibas-normativo-aktu-praktiskas-ieviesanas-un-uzraudzibas-pilnveidosana">https://www.vdi.gov.lv/lv/jaunums/darba-drosibas-normativo-aktu-praktiskas-ieviesanas-un-uzraudzibas-pilnveidosana</a></p>                                                                                                                                                                                                       |
| Nepieciešamās priekšzināšanas                       | Dabaszinību cikla priekšmeti vidusskolas kursu apjomā.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |

**Studiju kursa saturs**

| Saturs                                                                                                                                              | Pilna un nepilna laika klātienē studijas |                | Nepilna laika neklātienē studijas |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|----------------|-----------------------------------|----------------|
|                                                                                                                                                     | Kontakt stundas                          | Patstāv. darbs | Kontakt stundas                   | Patstāv. darbs |
| Pirmās palīdzības pamati un drošības principi.                                                                                                      | 1                                        | 2              | 1                                 | 2              |
| Droša rīcība un situācijas novērtēšana negadījuma vietā. Pirmās palīdzības aptiecināšana.                                                           | 2                                        | 2              | 1                                 | 3              |
| Atdzīvināšanas pasākumi.                                                                                                                            | 4                                        | 4              | 1                                 | 7              |
| Pirmās palīdzības sniegšana asiņošanas, brūču un šoka gadījumā.                                                                                     | 2                                        | 2              | 1                                 | 3              |
| Pirmā palīdzība pie traumām, amputācijām un termiskiem bojājumiem, pārkaršanas, atdzišanas.                                                         | 4                                        | 4              | 1                                 | 7              |
| Pirmās palīdzības sniegšana ķīmisko bojājumu, elektrotraumu, aizrīšanās, svešķermeņu, saindēšanās gadījumos. Dzīvnieku izraisīti nelaimes gadījumi. | 4                                        | 4              | 1                                 | 7              |
| Pēkšņas saslimšanas — insults, infarkts, krampji, sāpes vēderā.                                                                                     | 2                                        | 4              | 1                                 | 5              |
| Komunikācija un stresa pārvaldība ārkārtas situācijās.                                                                                              | 1                                        | 6              | 0                                 | 7              |
| Higiēnas normas un drošības prasības ražošanas uzņēmumā, lai nodrošinātu drošu darba vidi.                                                          | 2                                        | 2              | 1                                 | 3              |

|       |    |    |   |    |
|-------|----|----|---|----|
| Kopā: | 22 | 30 | 8 | 44 |
|-------|----|----|---|----|

### Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

| Sasniedzamie studiju rezultāti                                                                                                                                                                                                             | Rezultātu vērtēšanas metodes                                                                   |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Zina un piemēro higiēnas normas un drošības prasības ražošanas uzņēmumā, lai nodrošinātu drošu darba vidi.                                                                                                                                 | Prezentācija. Prezentācijas un komunikācijas prasmes.                                          |
| Spēj atpazīt stresa situācijas un pielieto efektīvas stresa pārvaldīšanas metodes, uzlabojot komunikāciju un sadarbību darba kolektīvā un ekstremālā situācijā.                                                                            | Grupu darbs un diskusija. Loģiskā argumentācija un analīze. Radošums, oriģinalitāte.           |
| Spēj izvērtēt situāciju un veikt operatīvās darbības nelaimes gadījumā. Spēj sniegt pirmo medicīnisko palīdzību traumai, nelaimes gadījumos, rīkoties un sniegt pirmo palīdzību dzīvībai bīstamu situāciju gadījumā pirms ārsta ierašanās. | Praktiskā pārbaude. Tests. Precizitāte un atbilstība. Zināšanu pielietojums reālās situācijās. |
| Ievēro profesionālās ētikas un uzvedības normas, veidojot atbildīgu, cieņpilnu un sadarbībā balstītu darba vidi.                                                                                                                           | Grupu darbs un diskusija. Loģiskā argumentācija un analīze. Radošums, oriģinalitāte.           |

### Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

| Kritērijs                 | % no kopējā vērtējuma |
|---------------------------|-----------------------|
| Prezentācija.             | 20                    |
| Grupu darbs un diskusija. | 20                    |
| Praktiskā pārbaude.       | 30                    |
| Ieskaite tests.           | 30                    |
| Kopā:                     | 100                   |

### Studiju kursa plānojums

| Daļa | KP  | Stundas  |          |         | Pārbaudījumi |        |       |
|------|-----|----------|----------|---------|--------------|--------|-------|
|      |     | Lekcijas | Prakt d. | Laborat | Ieskaite     | Eksām. | Darbs |
| 1.   | 2.0 | 10.0     | 12.0     | 0.0     | *            |        |       |